

FÜGGETLEN MAGYARSÁG

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Mátyás király-tér 10. szám.
Telefonszám: 164

Felelős szerkesztő:
DR. KNÉZY LEHEL.

Egy szám
12
filler.

Lapkiadó:
DR. BAJAI ERNŐ.

Előfizetési árak:
Helyben negyedévre 8 pengő.
Vidékre negyedévre 8

Kátyuba jutott közmunkák.

A munkanélküliség problémája szociálpolitikai szempontból ma a legfontosabb és legégetőbb kérdés. Nem szenved kétséget, hogy az uralkodó közgazdasági viszonyok folytán, valamint az általános elszegényedési folyamat miatt a közre: a közigazgatásra hárul ennek a kérdésnek megoldásában a kötelező feladat. A magánvállalkozás segítségére számítani nem lehet, mert hiszen sajnos kell mindenkinél meggyőződnie arról, hogy nagyobb gyár és iparvállalatunk nemcsak üzemeiket voltak kénytelenek redukálni és napról-napra több munkást elbocsájtani, hanem a végén üzemeiket voltak kénytelenek beszüntetni. Így tehát csak növelték közel ezer fővel a munkanélküliek számát.

A kormány, különösen annak kebelében a kereskedelem, kultusz és népjóléti minisztérium vállalja is a segítség kötelezősége, de csak igen mérsékelt s így a vidéki városokban majdnem teljesen a helyi közigazgatás vállaira nehezedik ezen szociális probléma, amivel a munkanélküliség fenyegető arculatait enyhébbre kellene változtatni.

Baja város törvényhatóságának vezetője nagyszabású munkaprogramot tervezett, amelynek az idén kora tavasszal kellett volna kezdetét venni. De valami fatum üldözi ezt a várost, mert a szép tervek eddig nem tudtak az elindított megvalósulás stádiumába jutni.

Ime, ma május elején állunk és nem tudjuk, mi elé nézünk.

A tavasz már régen kitergette színes virágait, a méhek és hangyák már szorgalmas munkát folytatnak: csak az emberek nagy tömege áll tétlenül várva a kilátásba helyezett s kenyérrel kecsegtető munkaalkalmat, amely csak nem nyújtja a karéj kenyér ígért földjét a mai magyar élet boldogtalan robotosának, annak ellenére, hogy a tavasz ígézete a nyár szinopójába kezd hajolni.

A méheket és hangyákat ellátja a természet élelemmel, de az élet poltrona, a ma magyar munkása nem szedheti fel sehohsem mindennapi kenyérét a maga és éhező családjá számára. És honnan vegye a házbért, a ruhára és kenyérré váltót? Hát végleg nem lehet ezen semmiképpen segíteni? Miért nem lehet a közmunkákat megindítani, vagy miért kell azoknak megfenekeletlennek?

Az összekötő utak kiépítésének ügye, amire Baja városa a legújabb külföldi kölcsönt kapta és felvette, még kezdetleges stádiumban van. A zárdai tanintézet kibővítési és kápolnaépítési munkáiból is csak jóval később lehet majd harapni. Az árvédelmi-folyamórsági laktanya továbbépítési munkálatai kezdeti stádiumban vannak: maga az építkezési összeg is csak nagyon nyul-farknyi.

De miért feneklett meg az új reál-gimnázium és ciszterci rendház építkezése és miért ez az újabb platózsánerű huzavona? A Kamarásduna torkolatáthelyezése és gyökerezés, a csatornázás és vízvezetékvezetés, a fiú felsőkereskedelmi iskola és internátus építése segítene csak itt hathatósan.

Mikor és hogyan indul meg a munka? Vajjon darvak távozásáig, levelek hullásáig kell ismét várni? Igaz, hogy a munkanélküliek helyzetén pil anatóyilag kell elsősorban segíteni, de máris előremered az ismeretlen jövő évek ködéből a rémes kérdés: ha ezekkel a munkákkal készen leszünk, mi lesz azután? Ha másként nem, ugy ezért helytelen volt a magánvállalkozást elűzni a munka kezdeményezésétől s megnyomításával minden vállalkozási kedvtől elriasztani. Fenyegető problémák

ezek: érdemes már jó eleve elmerengeni rajtuk. A múlt század keretét a felvilágosodottság, a jog, a szabadság, a testvériség, egyenlőség, a tudomány haladásának, a gazdasági fellendülésnek és szabad kereskedelemnek fogalmi töltötték ki: planétánk jelen századára pedig a munkanélküliség és a hihetetlenül nagymérvű elszegényedés, valamint a két tényező szociálpolitikai vonatkozásai áttörték bélyegüket.

Egyetlen közmunka folyik most: a vasúti park rendezése. De a munkanélküliséggel kapcsolatban beszélhetnénk egészségügyi városi témákról is: piszkos, poros utcákról, az ember gyomrát émejítő bűzös folyókákról, hihetetlenül ordenari szagu csatorna kigőzölgeésekről és a Kamarásdunáról. De nem. A szép május úde levegőjét ne rontsuk ezekkel a témákkal.

Bajára érkezett a kalocsa-bácsi Főpásztor

Harangzugás és a hívők ezreinek áhitata fogadta gróf Zichy Gyula érseket. — Ma délelőtt már elvégezte a bérmálást a belvárosi plébánián.

Gyönyörű tavaszi napsütés, harangzugás és ünnepélyes hangulat ömlött el a városon, amikor megérkezett Bajára vasárnap délután négy óra tájt a Főpásztor négyes fogaton dr. Mosonyi Dénes kanonok kíséretében. Amerre csak elhaladt gróf Zichy Gyula érsek fogata, mindenfelé a hívők ezrei lepték el az utszélét és kalaplengetve, ahítatos arccal, éljenezve fogadták az érseket. Az iskolák tanulói fűszaga a járás-bírságtól kezdve állt sorfalat gróf Zichy Gyula érseknek, aki elé a határba kiment kocsin Bisztray Balku Gyula főispán s dr. Vojnics Ferenc polgármester. Rövid üdvözlés után a belvárosi kegyuri templomba ment az érsek a katolikus hívők ezrei között. A belvárosi templom tornyában elhelyezett új harangok mély, bugó, érces kongással köszöntötték a Főpásztort. Amint a Főpap belépett a templomba, az egyházi énekkar az „Ecce Sacerdos” dalmával fogadta. A templom ajtajában helyezkedett el az őssz bajai papság s az oltárhoz kísért a Főpásztort. A szertartás után az érsek megvizsgálta a templom felszerelését és kegytárgyait. Az érsek áldást adott a hívőkre, ami után kezdődött a májusi litánia.

Ezután az érsek a belvárosi kegyuri plébániára ment át, ahol fogadta a főispán, a város, hatóságok, katonaság, testületek, egyesületek, egyházközségek tanácsainak s a világi papok tiszteletét.

Baja város, mint kegyuri képviselő szónoka dr. Vojnics Ferenc polgármester volt, aki a törvényhatósági bizottsági tagok népes csoportját vezette az érsek elé. A polgármester üdvözlő beszéde abból a cikkből indult ki, amit a szentföldi záránoklatról való visszatérés után írt az érsek, aki ugyancsak hosszabban választott a városi hatóság képviselőjének beszédére.

Vasárnap este a kegyuri plébánián szűkebb körű ebéd volt a Főpásztor

tiszteletére, amelyen az egyházközség előkelőségei, a város polgármestere és papság vett részt.

Este 9 órakor a polgárság üdvözölte az érseket a plébánián s egyuttal szerenádott adott az ifjúság és a két dal-egyesület az érseknek. Az üdvözlő menetben részt vettek az állami tanítóképző intézet cserkész-zenekara, magyarruhás lányok, Bajai Daloskör, Bajai Polgári Dalegyesület, fiukereskedelmi iskola énekkara, a Kath. Legényegyesület cserkész és leventecsapata lámpionokkal. A felvonulás és szerenád háromnegyed tízig tartott.

Ezután az érsek nyugalomra tért. Ma d. e 8 órakor misét mondott az érsek a belvárosi templomban. Utána háromnegyed 9-kor a fiukat és háromnegyed 10 órakor a leányokat bérmálta meg.

Ma délben is szűkebb körű ebéd volt a belvárosi plébánián az érsek tiszteletére. Délután fél 4 órakor pedig az érseket átkísérik a Ferencendi plébániára, ahol holnap fog bérmálni.

Ma este 8 órai kezdettel a Központi Színházban a belvárosi egyházi ének és zenekar, a zárdai iskolái, az állami tanítóképző, a fiú felsőkereskedelmi és fiú polgári iskola növendékei, a polgári Dalegyesület és a Filharmóniai zeneegyesület közreműködésével egyházi hangverseny lesz, amelyet gróf Zichy Gyula kalocsai érsek is meg fog hallgatni. A hangversenyen fellép Lasscik Ernő kalocsai tanítóképző intézeti tanár, hárfaművész is.

— A Ferenc-csatornára nem érvényes a halászlai tilalom. A halak ivása miatt április 20 től május 31 ig tartó halászlai tilalmat a földművelésügyi miniszter felfüggesztette a Ferenc-csatorna területére. A halászlai tilalom felfüggesztése azonban a Duna területére már nem vonatkozik.

A Florián-szobor eredete.

Egyes családok még ma is úgy ülik meg a szent Florián névnapját, hogy ezen a napon nem gyujtanak tüzet a házukban.

Vasárnap és szombaton zajlott le Baján a Florián-ünnep a tegnapi szent Florián névnap alkalmából. Florián a tűzoltóknak és a kéményseprőknek a védszentje, akinek emlékére méltó módon és kegyelettel adóztak a bajai városi és önkéntes tűzoltók. Florián szobrát a kora tavasz virágaival: főleg orgonával és zöld lombokkal ékesítették fel már szombaton délután. Este hét órától, amikor már beállott az alkony, kivilágították a szoborhoz vezetett villanyárammal a szent szobrát, amely előtt egy városi és önkéntes tűzoltó állott díszőrséget.

Vasárnap délelőtt 10 órakor az ősszes tűzoltók, az önkéntes tűzoltótestület választmányi tagjaival és a kéményseprőkkel együtt a belvárosi kegyuri templomban misét hallgattak, utána pedig az lpartestület helyiségében kedélyesen elszórakoztak. Vasárnap délután már kora délutántól kezdve ismét díszőrséget álltak a Florián-szobor előtt, melyet vasárnap este is megvilágítottak.

A Florián-ünnepség alkalmából helyesnek tartottuk volna, ha a Florián szobrot, amelyet nemrégiben renováltattak az egyházi hatóság, megfelelően át is festetett volna. Érdekesnek tartjuk itt elmondani azt is, hogyan keletkezett a Florián-szobor.

A múlt század negyvenes éveiben élt Baján egy sváb család: az Arnold-család. A két Arnold-testvérek a Józsefvárosban volt a háza. Az egyik a szeszgyár mellett. Amikor Baját 1840 május 1-én a tűzvész a szó szoros értelmében elpusztította, akkor csodálatos módon a két Arnold-testvér háza, amelyek elég nagy távolságban voltak egymástól, épen maradt. A két Arnold-testvér abban az időben 500 pengő alapítványt tett egy Florián-szobor készítésére s ezen az összegben csináltatták meg szent Florián szobrát.

Az Arnold-testvérek azután elköltöztek Bajáról Arracs délbácskai községbe s evvel nyomuk veszett. A rokonai azonban: a Katz-család itt maradt Baján s azok hagyományosan ápolták a Florián-szobor emléket és ünnepének megtartását. A múltban minden évben özv. Köbbling Jánosné viragozta fel a szobrot. Azok, akik különösen hódolni akarnak annak a szimbolumnak, amelynek szolgálatába állították be szent Floriánt, úgy ülik és ülték meg tegnap szent Florián névnapját, hogy nem gyujtottak tüzet ezen a napon házukban, hanem előre elkészített s hideg ételeket ettek.

Már-már azt hittük, hogy Florián napján nem fordul elő tűz Baján, mert a szent távollartja a város felől, de egy vigyázatlanságból eredő kisebb tűz mégis fordult elő.

Agfa, Zeiss-Ikon, Kodak, Rolleiflex tükörreflexes készülék.

Fényképezőgépek, filmek, lemezek, papírok, kellékek stb. nagy választékban, kedvező részletfizetésre a

Városi Drogériában, Baja Vörösmarty Mihály-utca 1. szám. — Telefon 350.

Fotó szaküzlet.

ARZOLA
45

Gyümölcsfa és szőlő permetezésnél használjon

ARZOLA 45-öt
Sulfarollal keverve

Gyári áron kapható a bácsmezei főraktárban

Városi Drogéria
Baja,
Vörösmarty-utca 1.

Az Országos Mentőegyesület

kiküldötte nagy elismeréssel nyilatkozott a bajai mentőegyesületi fők működéséről.

A Városok és Vármezők Országos Mentőegyesületének bajai fiokja szombaton délután 5 órakor tartotta rendes évi közgyűlését dr. Róna Dezső eg. főtan. kórházigazgató elnöke alatt. Elnöki megnyitójában üdvözölte a megjelenteket és az országos egyesület képviselőit megjelent Bajó Géza századost, a központi egyesület gondnokát. Majd felkérte Horváth Iván vilamosüzemi igazgatót, hogy a fiók egyesület működéséről számoljon be.

A beszámolóból a következő érdekes adatokat emeljük ki:

A múlt év aug. 23-tól dec. 31-ig volt 219 betegszállítás, 54 mentés és 2 mozgóórség. Az összes kivonulás száma 275 volt. Szállítottak 136 nőt és 83 férfit. A mentést 15 nő és 39 férfi vette igénybe. (A nők betegesebb hajlamuk: a férfi végzi a nehézmunkát s így több férfit ért baleset.) A megtett kilométerek száma helyben 955, vidéken 2684, összesen 3638 km. volt. Nappali kivonulás 221, éjjeli kivonulás 54 esetben volt. A két mentő autó elfogyasztott 975 liter benzint.

1929. augusztus 23-tól 1930. április 30-ig volt 392 betegszállítás, 126 mentés, mozgóórségi kiszállítás 5 esetben, összesen 523 kivonulás. Betegszállítás volt helyben 284, vidéken 108; 252 nőt és 140 férfit szállítottak. A mentés 43 nőnél és 83 férfinál volt. A megtett kilométerek száma helyben 1877, vidéken 5330, összesen 7207 km. Nappali kivonulás 420 és éjjeli kivonulás 103 esetben volt. A két mentő autó 1965 liter benzint fogyasztott.

Összehasonlítva a Városok és Vármezők Országos Mentőegyesülete 42 fiókállomásának havi tevékenységével, a betegszállításban októberben a 12-ik helyen novemberben 10, decemberben 9, januárban 10, februárban a 12-ik helyen állott a bajai fiók. A mentésben a fenti időpontokban a 12, 14, 8, 9 s 9-ik helyen volt. Összes tevékenységben a fenti időpontokra applikálva a 12, 8, 10, 11 helyen volt a bajai fiók, tehát átlagosan 30 állomás volt állandóan mögötte, ami a legfényesebb bizonyítéka annak, hogy Baján a mentőállomás mennyire szükséges volt.

Ha pedig a bajai fiók összműködését hasonlítjuk össze a 42 fiókállomással, kitűnik, hogy a bajai fiók annak ellenére, hogy a 39-iknek állították fel s így a többi állomások a bajai fiók 8 hónapos múltjával szemben 2 éves múlttal rendelkeznek, összes ténykedésben a 23-ik, a megtett kilométerek számára nézve pedig a 35-ik helyen áll.

lyen áll.

A mentőszolgálatot éjjel-nappal tartják. Van 4 soffőr és 11 mentő, akik közül állandóan szolgálatban áll 3 soffőr és 4 mentő. Panasz soha senki részéről sem merült fel.

A beszámoló után Bajó Géza központi kiküldött tájékoztatta a közgyűlést az országos egyesület működéséről és párhuzamba állította a bajai egyesület a többi fiókokkal. Általános panaszként hangsúlyozta, hogy a társadalom nem veszi ki eléggé a részét az egyesület támogatásából és bár az állam viseli a fenntartás költségeinek nagyobb részét, még mindig sok kívánnivaló van. A fiókok jelenleg több, mint 200.000 pengővel tartoznak az országos egyesületnek. Sok kárt okoz az is, hogy a betegszállítás költségeit a kórházi ápolási költségekhez nem számítják hozzá, holott odaszállított beteg nélkül kórházi ápolásról sem lehet szó.

A Mentőegyesület megérdemli az állam és társadalom támogatását, mert hiszen nemzetmentő célokat is szolgál. A 42 állomás egy év alatt 10.000 első segélyt és 40.000 betegszállítást végzett. Bizonyos, hogy ha a segélynyújtásnak csak bizonyos százaléka járt is sikerrel, az eredményt nemzeti szempontból már is értékes munkának kell venni.

Örömmel állapította meg, hogy a Bajai Mentőállomás egyike a legjobban elhelyezett és legjobban vezetett intézményeknek.

A mentőautók teljesen elkülönítve állanak, közvetlen mellettük van a szerelőműhely és a soffőrök lakása. A járművek példás rendje kiváló érdeme a tűzoltóparancsnok gondosságának, a tűzoltó őrzőmester tevékenységének és a két hozzáértő derekaságának. Az autók fenntartása olyan kevés költséggel járt, mint sehol máshol az országban.

Kötelességének tartja, hogy azért a megértő támogatásért, amelyben a hatóságok az egyesületet részesítik, köszönetet mondjon dr. Vojnics Ferenc polgármesternek, dr. Szabovjevitcs Dusan alispánnak, aki a megye részéről a legnagyobb jóakaratot tanúsítja, külön kiemelte dr. Burtik Andor városi tiszti főorvos és dr. Róna Dezső eg. főtan. kórházigazgató érdemeit.

A példás rendért és irányításért, valamint a számadások szakszerű vezetéséért minden elismerés megilleti Horváth Iván városi tűzoltóparancsnokot és Somos Endre városi számvizsgálót.

Dr. Róna Dezső az egyesület nevében köszönetet mondott Bajó Géza központi kiküldött, gondnoknak és igérte, hogy a város társadalma kéreben az egyesület mindent elkövet, hogy az egyesület mai 72 főből álló taglétszámát jövő esztendőre megdubbtszörözze.

Bemutatták az 1929 csonkaévi zárlatot és a felmentvényt megadták. Beterjesztették az 1930. évi költségvetést is.

A tárgysorozat 5-ik pontja a tisztikar megválasztása volt. Horváth Iván ajánlatára a régi tisztikart választották meg erre az esztendőre is.

KORCSMAI HITELEZÉST

titlő táblák

kaphatók a „CORVIN”-nyomdában.

Ha elegánsan akar öltözködni, ne pocsékolja pénzét holmi tömegcikkre, hanem keresse fel HORVÁTH KÁROLY mértéksabóságát,

ahol a legújabb divat szerint, legmegbízhatóbb munkával készülnek öltönyei.

Nagy választék divatszövetekben.

Horváth Károly angol uri szabó
Baja, Arany János-u. 6. — Az új postával szemben.

Ma tárgyalja a Curia a felsőszentiváni gyilkossági bűnpört.

A Kurián ma délelőtt kezdődött el a felsőszentiváni gyilkossági bűnpör tárgyalása. Az eset eléggé ismert, hiszen annak minden fázisát mindenkor részletesen tárgyaltuk.

Az történt, hogy 1926 szeptember 25-én este fél 9 óra tájt vérengző kegyetlenséggel meggyilkolták ismeretlen tettesek Csatai Ferenc felsőszentiváni lakost a községtől mintegy két kilométernyi távolságban lévő Csatrangostanyán s utána az áldozatot kivitték a tanyától mintegy 200 méternyi távolságra és a bozót közé dobták az országot mentén.

A gyilkosságot oly borzalmas elvetemültséggel követték el, amire az utóbbi évek bűnkronikájában alig volt példa, mert a holttesten mintegy 30-40 szúrás volt található, azonkívül baltaival fejbeverték, sőt a sarkát is lehasították.

A csendőri nyomozás során letartóztatták Kancsár Etelt, aki Csatai Ferencel vadházasságban élt s akinek a jelenlétében gyilkolták meg Csatai Ferencet, de érdekes módon a gyilkosok az asszonyt nem bántották. A gyanúsított Kancsár Etelből később koronatanu lett. Kancsár Etel azt vallotta, hogy az ő volt férje: Varga Szilveszter (Sárkány) s általa felbérelt két cinkostársa: Hódos Márton (Peczkó) és Papp József voltak a gyilkosok. Állítólag Csatai elszertvén Varga Szilveszter feleségét, meg akarta gyilkoltatni Varga Szilvesztert s fel is bujtotta bizonyos anyagi előnyök kilátásba helyezésével Hódost és Pappot, de azok nem vállalkoztak a gyilkosságra, hanem Csatai tervét visszamondták Varga Szilveszternek, akit emiatt fűtött a bosszu s most már vérdíj felajánlásával s a Hódost és Pappot, hogy együttesen öljék meg Csatait. Így mondta el mindezt az időközben Bajnai Mihályhoz feleségül ment Kancsár Etel.

A gyanúsítottakat letartóztatták, de hetekkel később szabadlábra helyezte a bajai törvényszék vizsgálóbírája, mert a csendőri nyomozás semmi pozitívumot nem tudott rájuk bizonyítani. A csendőrség ad akta tette az ügyet, de nem mondott le arról, hogy kinyomozza a gyilkosokat. Két év múlva: 1928 őszén névtelen levél alapján ismét letartóztatták a három gyanúsítottat, akik azóta fogságban is vannak a bajai járásbírószék fogházában. A bajai törvényszék a múlt év áprilisában több napi tárgyalás után egyenként 15-15 évi fegyházra ítélte a három vádlottat. A főtárgyaláson Bajnai Kancsár Etel azt vallotta, hogy a gyilkosok és az áldozat között nem volt tusa: evvel szemben Csatai kezében hajszákat találtak, ami arra vall, hogy erős küzdelem volt a támadók és az áldozat között, ami azt jelentette, hogy a koronatanu Kancsár Etel — tévedett.

A táblai tárgyalás a kirendelt orvos-szakértő megvizsgálta az áldozat kezében talált hajszákat, valamint az áldozat hajából s a gyanúsítottak hajából vett hajszákat is s úgy találta, hogy az áldozat kezében talált hajszálok pontosan olyanok, mint Hódos Márton hajszála. Erre a tábla jóváhagyta a bajai törvényszék ítéletét. A bejelentett semmisségi panaszok alapján ma délelőtt kezdte ezt a nagy port felvert, szenzációs gyilkossági bűntudat tárgyalni a Curia, ahol a terheltek közül Varga Szilvesztert dr. Knézy Lehel ügyvéd védte, míg a másik két vádlott védelmét pesti ügyvéd látta el. A tárgyaláson dr. Knézy Lehel új bizonyítási kiegészítés elrendelését kérte, valamint az ítélet megsemmisítését s új tárgyalás megtartását s egyuttal kérte, hogy a baltát, amivel a gyilkosságot elkövették s amiről eddig soha szó nem esett, szereztesse be a Curia.

Lapzártakor a tárgyalás még tart.

Két év múlva lép életbe az érettségi vizsga reformtervezete.

Most küldötte széjjel az Országos Közoktatástügyi Tanács a tanügyi szervezetekhez, az iskolákat fenntartó hatóságokhoz, szerzetesrendekhez, valamint a tanáregyesületekhez azt a tervezetet, amely az érettségi vizsgák reformjára vonatkozik. A tervezet azt a régi törekvést célozza, hogy az érettségi vizsgákat közelebbi kapcsolatba hozzák az élettel.

A tervezet több lényeges újítást tartalmaz. Így elsősorban a régi állapottal szemben, amikor három írásbeli és öt szóbeli tárgy szerepelt, az új rend értelmében négy írásbeli és négy szóbeli tárgyat állapít meg. A gimnáziumban és a reálgimnáziumban a német nyelvet ismét kötelező írásbeli tárggyá teszi, viszont a reálgimnáziumban és a gimnáziumban a matematikából csak írásbeli érettségit kell tenni, míg a ma érvényes érettségi vizsgálati utasítás szerint matematikából a szóbeli is kötelező. A reáliskolákban a tervezet szerint a matematika szóbeli tárgya is, ellenben a francia csak írásbeli. Eddig

a magyar nyelv és irodalomtörténetből a jelölt csak három irodalomtörténeti tárgyú tételből választhatott. A tervezet szerint az írásbeli vizsgálat során a magyarból jelölt természetudományi, fizikai, akár történelmi körökből is választhat tételt.

A harmadik fontos újítás, hogy a tervezet minősítési különbséget állapít meg. Eddig három fokozat volt: jeles jó és egyszerű éret. A tervezet új fokot, a kitüntetéses érettfokozatot is beiktatja. Kitüntetésesen érettek csak azok lehetnek, akiknek viselete példás és a középiskolai tárgyakból tiszta jeles osztályzatuk van. Tehát színjelesek. Érdekes, hogy az írásbeli érettségi vizsgálatokra az újítás szerint ezental csak a felügyelő tanár, az igazgató és az érettségi elnök mehet be. A szaktanár nem vehet részt az írásbelin. Eddig a szaktanárok is jelen lehettek. Meg kell emlékezni a tervezetnél arról, hogy a bukott jelölt ötször mehet javító érettségi vizsgálatra — az eddigi három próbálkozással szem-

A Májusi 45% zsirtartalmu

Hortobágyi juhturo

vizsonteladói ára

20 %-kal olcsóbobodott

TEJSZÖVETKEZETI KÖZPONT
Budapest, 4. postafiók 20.

ben, még pedig két éven belül.

A leányközépiskolákra vonatkozó tervezet többé-kevésbé megegyezik a fiúközépiskolákra tervezett utasítással. Eltérés mindenesetre az, hogy a leánygimnáziumokban és liceumokban a szóbeli tárgyak: a latin, magyar, történelem és fizika.

A leánykollégiumokban viszont magyarnyelvből, történelemből, fizikából és — latin helyett — valamelyik modern nyelvből kell szóbeli érettségit tenni.

A megküldött tervezetből az egyes tanügyi hatóságok jelentései alapján szövegezik meg végleges formában az új érettségi vizsgálati utasítást. Tanügyi körökben máris különböző vélemény alakult ki az új tervezettel kapcsolatban.

Egyébként a tervezetről, mely a régi — 1898-ban megállapított érettségi vizsgálati utasítást változtatja meg ilyen formán — az a vélemény alakul ki, hogy jól átgondolt tervezet. Nagy közlekedést jelent a való élethez és nyugati mintákat tart szem előtt.

Az új tervezet egyébként, amennyiben az illetékes körök magukévá teszik, csak két év múlva lép életbe.

A husvétii locsolás emberhalállal járt Kelebián.

A tréfából halálos verekedés lett.

A husvétii locsolkodás az idén is szomorú és véres szennációval végződött be Kelebián. Az áldozat Rucksteter Mátyas ötven év körüli, kelebiai kovácmester. Rucksteter husvét hétfőjén délután két óra tájt a kelebiai Uj-

faluban egy kissé ittasan ballagott hazafelé. Utközben egyik ismerősének, Vankó Antalnak háza előtt haladt el. Vankó Antal leánya a kapu előtt várta a haza felé igyekvő kovácmestert, szóba elegyedett vele, majd tréfásan leöntötte egy pohár vízzel. Rucksteter Mátyas nevetve vette a husvétii locsolást s néhány tréfás megjegyzés után elvált a lánytól s tovább ment. Ugyan akkor a lány öccse egy vödör vízzel a kovácmester után szaladt és meglepetésszerűen a nyakába zúdította a vizet. Rucksteter, aki ünneplő ruhában volt, soknak találta a tréfát. A váratlan támadásra egy kissé felindult s félig tréfásan, félig komolykodva bicskát rántott és azzal fenyegette meg a fiút, hogy megöli.

A fiu erre elmenekült, de időközben valaki hírelt vitte a közelben lakó Almási Istvánnak. Vankó Antal vejének, hogy a felbőszült kovácmester bicskával kergeti sógorát és meg akarja gyilkolni. A fiu már ekkor otthon volt, sőt Rucksteter is hazafelé vette útját, de a különben is kötekedő ember hírében álló Almásit annyira felingerelte a hír, hogy a kapu támasztó dorongját magához kapva, a lassan ballagó kovácmester után szaladt és fejbe-vágta.

Az amugy is ittas kovács mindjárt az első ütés után megtántorodott és összeesett. A kampós végű nehéz rud több súlyos sebet ejtett a szerencsétlen emberen, koponyacsontja is megrepedt.

A brutális módon megátadott ember egy darabig ott hevert a porban, vérző fejjel és eszméletlenül, majd amikor hozzátartozói értesültek a szerencsétlenségről, hazaszállították és azonnal orvosért futottak. Az orvos úgy rendelkezett, hogy nyomban szállítsák a sebesültet Kiskunhalasra, mivel életveszélyes sérüléseket szenvedett.

Rucksteter azóta a halasi kórházban fekszik, eszméletét azonban a leg gondosabb ápolás mellett sem nyerte vissza egyszer sem. Mesterségesen táplálják s az orvosi vélemény szerint sérülései oly súlyosak, hogy semmi remény sincs a fölgyógyulásához s a halál beállta minden órában várható.

A véres husvétii esemény második szereplőjét Almási Istvánt a következő napokon kihallgatta a csendőrség. Az események tisztázása után a verekedő fiatalembert le is tartóztatták.

— A vér felfrissítése céljából ajánlatos néhány napon át korán reggel 1 pohár természetes Ferenc József keserűvizet inni. Tudományos megfigyelések beigazolták, hogy a Ferenc József viz alhasi megbetegedések eseteiben gyorsan és mindig enyhén hat. A Ferenc József keserűviz gyógyszertárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

— Súlyos égési sebeibe belehalt egy felsőszentiváni kislány. Két héttel ezelőtt történt, hogy Sere Erzsébet négy éves felsőszentiváni kislány ruhája, aki szülei udvarán levő nyitott tűzhely körül játszadozott, tüstet fogott s a kislány súlyos égési sebeket szenvedett. A kislányt most beszállították Jánosnalmára, ahol nagy kinok között meghalt.

— A kerületi gyógyszerészek értekezlete Baján. A Magyar Országos Gyógyszerészegyesület tolnamegyei, bácsodrogyvámegyei és bajai fiókja értekezletet tartott Baján, amelynek elnöke Szegei Kálmán szekszárdi gyógyszerész volt, társelnöke pedig dr. Makrai László bajai gyógyszerész. Az értekezleten, amelyet a Nemzeti Szállodában tartottak meg, mintegy 20 bácskai és tolnamegyei gyógyszerész vett részt, Budapestről pedig jelen volt Koritsanszky Ottó, a Gyógyszerészek Egyesület ügyvezető igazgatója. A vidéki gyógyszerészek megtekintették a város nevezetességét is. Egyébként a Nemzeti Szálloda éttermében közös bankettet rendeztek, amelyen részt vett dr. Burtik Andor városi tisztii főorvos és dr. Donhoffer Szilárd vármegyei tisztii főorvos, az Orvosszövetség fiók elnöke is.

— Jegyárúsítás Földes Arnold hangversenyére. A jegyek árúsítás május 4-én, vasárnap reggel 9 órakor megkezdődött dr. Geiringer János gyógyszerésztárában (Erzsébet kir.-né ut, telefon 122). Az állandóan foglalt helyek érvényesek. Kedvezményes jegyek tagoknak 2 P és 150 P, nem tagoknak 4, 3 P, diákjegy 50 fillér. Vidékiek küldjék be jegyeik árát fenti gyógyszerész címére, akkor helyüket fenntartják.

— A bajai reál-gimn. igazgató lett a veszprémi piarista főgimnázium érettségi biztosa. A veszprémi kegyesrendi főgimnázium érettségi elnökévé miniszteri biztosi minőségben a kultuszminiszter dr. Tordai Anyos bajai ciszterci reál-gimnáziumi igazgatót rendelte ki.

— Érettségi vizsgálatok a reál-gimnáziumban. A bajai ciszterci reál-gimnázium VIII. osztályos tanulóinak magánvizsgálatai május 8-án, 9-én s 10-ikén lesznek. Az évvégi összefoglalás (osztályvizsga) május 9-től 14-ig tart. Ugyancsak 14-ikén osztják ki a VIII-ikos növendékeknek a bizonyítványukat. Az írásbeli érettségi május 16, 17 és 19-én lesz, a szóbeli maturát pedig június 11, 12, 13, és 14-ikén tartják meg.

— A Tisza Társaság új elnöke. A Debreceni Tisza István Tudományos Társaság mostani közgyűlésén az elhívt Szontágh Félix egyetemi tanár utódjává a társaság elnökévé dr. Tóth Lajos egyetemi tanárt, Bácsodrogyvámegyei törvényhatósági bizottságának volt tagját választotta meg.

— Atheni sikkasztó jött magyarországra. Joantapides görög belügyminiszteri tisztviselő pár nappal ezelőtt 275.000 drachmát sikkasztott s Magyarországra szökött. Megállapítást nyert, hogy a napokban lépte át a határt Kelebiánál, de innen valószínűleg Németországba szökött.

HIREK.

Remsey Jenő kiállítása.

A Nemzeti Szálloda nagytermében tegnapi, vasárnap nyílt meg Remsey Jenő festőművésznek kiállítása: A spiritualista festészet reprezentatív manjének mintegy 20 alkotása került kiállításra; nagyrészt hatalmas vásznak, hat kisebb képe, néhány gobelinterve és üvegfestési terve. Ez utóbbi képei szennációk: a vázlatok élnek és beszélnek. A biblikus vonatkozású képei szokatlanul hatnak merész színeikkel és eredeti elgondolásukkal. Képei első pillanatban expresszionista hatásúak, de amint megbarátkozik színeivel és felelősségével a közönség, mindjárt meg is szereti, mert a festőművészet ezen irányával eddig még nem találkozott a közönség. A képek jó része a külföldet is megjárta és a francia képes lapok a festmények jó részét reprodukálták fényképekkel, ami azt jelenti, hogy a franciák és a svájciak különösen méltányolták a spiritualista művészet ezen alkotásait.

— Valkó miniszter athéni fogadtatása és programja. Dr. Valkó Lajos magyar külügyminiszter Athénba utazott. A miniszter azért utazott le a görög fővárosba, hogy aláírja a magyar görög békeltető eljárás és választott bírói szerződést. De athéni tartózkodását felhasználja arra is, hogy a görög nemzeti hősök centennáris ünnepségén részt vegyen.

OFB. tárgyalás. Az Országos Földbirtokrendező Biróság II. tanácsa május 8-ikán Sikkósd község házhelyrendezési ügyét, IV-ik tanácsa pedig május 10-ikén Nádudvar megváltási ügyét tárgyalja.

Arverési hirdetemény.

Alulírottak, min' vb. Engelmann Adolf bajai lakos közadónak a szekszárdi kir. Törvényszék bajai kirendeltségének Cs. 11846—1929. számú végzésével kirendelt csődöttmeggondnoka ezennel közhiré teszem, hogy közadónak ügyvédi irodámban (Baja Mátyas kir.-tér 10. sz.) megtekinthető összeállításban feltüntetett 1—110. tétele számú követelése Cs. t. 159. §-a, illetve az 1881. évi XVII. t. c. 204. §§ értelmében irodámban 1930. évi május hó 7-én d. u. 2 órakor bírói kiküldött közbenjöttével megtartandó önkéntes árverésen a legtöbbet ígérőnek el fogjak adni. A követelések fennállásáért és behajthatóságáért szavatosságot nem vállalok.

A vétel illetéket vevő viseli.

Kelt Baja, 1930. évi május hó 4. napján.

Dr. Stern József s. k. csődöttmeggondnok.

Magyar királyi belügyminiszter.

226.646. szám—Büm. VI-8 1930.

Versenyárgyalási hirdetemény.

A bajai m. kir. folyamórárvédelmi lak-tanya építési munkálataira folyó évi május hó 15-én 13 órakor a m. kir. honvédelmi miniszterium II. osztályában (I. Vár, Disz tér 18. szám, I. emelet 51. ajtó) nyilvános, egységáras írásbeli versenyárgyalás tartatik. Az ajánlatok ugyanaznap délelőtt 12 óra 30 percig adandók be. Ajánlatok úgy össz, mint rész-munkára tehetők.

Az ajánlatok kizárólag az önköltségi árban rendelkezésre bocsátott költségvetés és ajánlati lapon tehetők meg. Ugy az ajánlatok, mint a részletes versenyárgyalási feltételek naponta 12-14 óra 30 percig a fent megjelölt helyen a vállalkozó által csak személyesen vehetők át.

A munkálatokat a vállalatbaadaskor azonnal meg kell kezdeni és f. évi november hó 15-ig feltétlenül befejezni. Budapest, 1930. április hó 24-én.

M. kir. belügyminiszter.

SPORT

Vasárnapi sporteredmények.

I. profi liga. Ferencváros-Budai 11 1:1 (1:1). Ujpest-Hungária 5:2 (2:2). III. ber. EC-Kispest 2:1 (0:0). Boesky-Bástya 4:1 (3:0). Attila-Somogy 2:1 (1:0).

II. profiliga. Sabina-Merkur 4:1 (2:0).

Nemzetközi. Németország-Svájc 5:0.

Helyi mérkőzések. Bajai Munkás TE-Szekszárdi Turul SE 2:1 (0:1).

Bajai Turul SE-Bajai Sport Egylet 1:0 (0:0).

A SINGER VARRÓGÉPEK MÉGIS A LEGJOBBAK!

U-R-A-N-I-A

1930. évi május hó 7-én, szerdán délután 6 és este fél 9 órakor.

Asszonyok ostora

Tüneményes dráma 8 f. — Fősz.: John Gilbert és Alma Rubens.

A második világ slágerünk

Legény lányok

9 felvonás a mai fiatalság életéből.

Ezt a filmet a cenzura csak 16 éven felelőknek engedélyezte

ETERNIT
anyagadási és
tetőfedési
vállalat.

Telefon : 290.

Lerakatok:

DELY Géza
fatelepein.

Telefon : 105.

ETERNIT ÜDVAR BAJA, BUDAPESTI-UT

Itt a tavasz

és Önnek szüksége van **háztartásában**: a konyha tisztántartásához, lakása takarításához, butorai ápolásához, ruhamosáshoz és egyéb házi teendőihez a modern technika által gyártott, kipróbált és bevált

tisztító-szerekre, anyagokra, eszközökre:

- FESTÉK minden célra.
- OLAJ- ÉS ZOMÁNCFESTÉKEK minden színben.
- Lakkok, linoleum és borostyán.
- Brunolin, terpentín, szagtalan vaslak.
- Német és angol csónakfestékek és lakkok.
- BUTOR- ÉS BŐRFESTÉKEK minden színben.
- Kefe, seprő és ecsetárúk, meszelők.
- Padlóbeeresztő- és fényesítő-szerek, viaszok, paszták.
- Fémtisztítók, szivacs, szarvasbőr.
- Amerikai légyölő- és rovarirtószerek, fertőtlenítők.
- Kátrány, carbolineum, biber, creolin.
- Olajok és vegytermékek, savak stb.

Ezeket Ön szakszerű használati utasítás mellett **a legolcsóbb áron**

szerezheti be **TÁNCZOS ERNŐ szaküzletében.**

BAJA, Erzsébet királyné-utca 5. sz.

Allítsa össze és rendelje meg nálam (telefonon 85 szám alatt) szükségletét, pontosan **házhoz szállítom**. — Ne késlekedjék bevásárlásával, Ön szereti a **tisztaságot**, mert az egészséget és örömet ad.

Modernizálja

készülékét, telepes rádióját hálózatra

Legolcsóbban alakítja

BRUSZT JÓZSEF okl. gépészmérnök

elektró- és rádiótechnikai vállalatánál.

BAJA, Szent István-tér 4. — Telefon 255.

A valódi Hatschek-féle

Eternit

Pala és cső

Könnyű, törhetetlen,
fagy- és tűzmentes.

Főelárusító:

GOLDSCHMIDT LAJOS

utóda,

Zádor Oszkár

Tetőfedési vállalata Baja, Sugovica parton.

Lerakatok:

Wildmann Kálmán, Dezső

Gara.

Liebhauser Lőrinc

Vaskut.

Erdős István

Érsekcsanakád.

Kalmár Sámuel

Nemesnádudvar.

Wittner Márton

Bácsbokod.

Kovács János

Bátmonostor.

Telefon 210.

Schön és Bajai autóüzlet

Mátyás kir.-tér 6. Shell Kőolaj r.-t. képvisellete. Telefon 382.

Chevrolet, Studebaker, Buick, Ford autók.

Chevrolet service autóalkatrészek.

Michelin és Royal Cord autógummi képvisellete — Világhírű Shell gyártmányok: Petroleum, 734-es benzin, motalkó, gázolaj, Hengerolajok, gépolajok, speciális autóolajok.

V o i t o l

az autóolajok királya.

Drótkerítés

olcsón

UTRYNÁL

Erzsébet kir.-né-u. 38.

Telefon 280

Belvárosban egy nagy

sarokház

két üzlethelyiséggel
és több lakással

eladó.

Cím a kiadóban.

Kényelmes ülésű személy-

Autó

helyi és vidéki turákra olcsón bérelhető
Balog Andornál, Baja, Árpád-utca 6
Telefon 342.

Saját gyártmányu

nyugágyak,

kertszék és asztalok

Utry Pál Fiainál.

Máj. 6-tól máj. 13-ig.
reggel fél 8 óráig

Dr. Makray László

Gyarmati Emil

gyógyszerész patikája tart

éjjeli szolgálatot.

Az ügyeletes gyógyszerész
vasárnap délután is nyitva áll
a közönség rendelkezésére.

1 szobás lakás

előszobával

Cserkés-ú. 11. sz. a. **azonnal kiadó.**

Érdeklődni: **Bendekovitsné**,
Társadalombiztosító.

Nyílt üzlettel bíró

megbízható egyént

keresünk, ki bajai gyűjtő telepünk vezetését
vállalná *Semminemű befektetés nem szükséges*
Bővebbet „KÉMIA” Dr. Gerő István és Társa
vegyipari, vegytisztító és kémfestő gyára.
Szeged, Deák Ferenc-utca 22. sz.

Zrinyi Miklós-utca 9. számú

h - á - z

szabad kézből eladó. — Bővebbet:

Pestality András vendéglősnél

ugyanott.

Lerakatok:

Wildmann Kálmán, Dezső

Gara.

Liebhauser Lőrinc

Vaskut.

Erdős István

Érsekcsanakád.

Kalmár Sámuel

Nemesnádudvar.

Wittner Márton

Bácsbokod.

Kovács János

Bátmonostor.